

Yıl
9

VAKANÜVİST

tarih dergisi

Sayı
56

ORDU'NUN NENEFESİ NENE HATUN

Erzurum Türk Telekom Nurettin Topçu

Sosyal Bilimler Lisesi

Kasım 2024

Yıl

9

Sayı

56

İmtiyaz Sahibi

Türk Telekom Nurettin
Topçu Sosyal Bilimler
Lisesi Okul Müdürü
Ayatullah ARAZ

Genel Yayın Öğretmeni

Taner ÖZDEMİR

Editör

Ömer KAVAKLI

İç Tasarım ve Mizanpaj

Rüveyda POLAT
Zehra Begüm NEHİR
Zümra DEMİRBAĞ
Nursima YAVUZ
Ravzanur AKAY

Kapak Tasarım

Yusuf Ziya ÇOLFAOĞLU
Esmâ Nur FİDE

İÇİNDEKİLER

NENE HATUN VE KAHRAMANLIK.....	1
93 HARBİ.....	3
KADIN VE ERKEK.....	5
VATANSEVERLİK TİMSALİ:NENE HATUN.....	7
NENE HATUN.....	8
KADINA ŞİDDET.....	9
93 HARBİ:BİR DÖNÜM NOKTASI.....	11
ERSİN ABİMİZE RAHMET VE MİNNETLE.....	13
ERZURUM'UN KURTULUŞU.....	14
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK VE 10 KASIM.....	15
CUMHURİYET DÖNEMİ KADIN.....	18
93 HARBİ:BİR DÖNÜM NOKTASI.....	20
HAKKANİYET.....	21
1916 RUS İŞGALİ VE ERZURUM'UN STRATEJİK KONUMUNUN ÖNEMİ.....	23
ÇANAKKALE ZAFERİ.....	26

EDİTÖRDEN

VAKANÜVİST: 56. Sayı Nene Hatun'a Armağan

Tarih, kahramanlarını unutmayan milletlerin geleceğine ışık tutar. Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi olarak, bu bilinçle VAKANÜVİST'in 56. sayısını, 93 Harbi kahramanı Nene Hatun'a ayırdık. O, vatan toprağı söz konusu olduğunda fedakârlığın ve cesaretin sınır tanımadığını gösteren eşsiz bir kahramandır. Aziziye Tabyası'nda sergilediğı dirayet, yalnızca bir dönem kahramanlığı değil, bugüne ve geleceğe ilham veren bir ruhun timsalidir.

Nene Hatun, yüreklerimize kazınmış bir cesaret abidesidir. 20'li yaşlarındaki bu genç anne, beşikteki çocuğunu geride bırakıp vatan için eline kazmasını, küreğini alarak düşmana karşı direnmiştir. Onun mücadelesi, Erzurum'dan yükselen bağımsızlık haykırışının en güçlü sesidir.

Bu sayımızda Nene Hatun'un hayatını, cesaretini ve bıraktığı mirası öğrencilerimize ve okurlarımıza daha yakından tanıtmayı amaçladık. Onun ruhunu anlamak, yalnızca geçmişini anmak değil, aynı zamanda tarihimizden ilham alarak geleceğı inşa etmektir.

Kıymetli büyüğümüz Nene Hatun'u saygı, rahmet ve minnetle anıyor; onun aziz hatırasını genç nesillere aktarmaktan gurur duyuyoruz.

Ömer KAVAKLI

KAVAKLI®

YAPI MALZEMELERİ

**DERGİMİZE YAZI GÖNDEREN TÜM ARKADAŞLARIMIZ KENDİ
YAZILARINDAN SORUMLUDUR!!!**

NENE HATUN VE KAHRAMANLIK

Nene Hatun '93 Harbi' adıyla geçen, Türk-Rus Savaşı'nda Erzurum'un Aziziye Tabyası'nda gösterdiği kahramanlıkla adını tarihe altın harflerle kazıyan kahraman Türk kadınıdır. Cesareti ve fedakarlığı ile Türk kadınının kahramanlığını gözler önüne sermiştir. Nene Hatun, tarihimizin en önemli savaşlarından 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşı sırasında küçük çocuklarını evde

bırakarak cepheye koşmuş ve cesurca mücadele etmiştir.

O günden bu yana yaptığı bu fedakarlık nesiller boyu gelecek kuşaklara aktarılmıştır.

Nene Hatun, 1857 yılında Erzurum'un Pasinler ilçesine bağlı Çeperler Köyü'nde dünyaya geldi. O tarihlerde 20li yaşlarında, köyünden Mehmet Efendi ile evli bir gelindi. Rus ordusunun Pasinler'i işgal edip Erzurum'a doğru ilerlemesi üzerine düşman işgali altında kalma endişesinden ötürü birçok insan gibi eşi ile birlikte Erzurum'a göç etti.

1877 yılında 8 Kasım'ı 9 Kasım'a bağlayan gece, Ermeni çeteleri Erzurum'un Aziziye Tabyası'na girmeyi başardılar. Tabyayı koruyan Türk askerlerini uykuda yakalayıp kılıçtan geçirdiler. Bu sırada arkadan gelen Rus askerleri ise hiçbir zorlukla karşılaşmadan tabyayı işgal ettiler. Yaralı kurtulan bir er, haberi Erzurumlulara ulaştırdı. Sabah ezanından hemen sonra "Rus askeri Aziziye Tabyası'nı işgal etti" şeklinde minarelerden Erzurum halkına haber verildi. Nene Hatun vatan için büyük bir kahramanlık ve fedakarlıkla küçük oğlunu ve "Seni bana Allah verdi. Ben de Ona emanet ediyorum." diyerek kundaktaki bebeğini evde bırakarak vatan savunmasına koştu. Erzurumlular, yaşlarına, kadın erkek olmalarına bakmadan silaha sarıldılar. Elleri tüfek, tırpan, satır, sopa, balta ne geçirdilerse, toplandılar. Nene Hatun da bu kafiye katıldı. Erzurumlular, ölüme gittiklerini bildikleri halde vatan için Aziziye Tabyası'na doğru koştu. Tabyaya yerleşmiş olan Rus askerleri, gelenlere yayılım ateşi açtı. Ön sıradakiler o anda şehit oldular. Bir avuç Erzurumlu, Aziziye Tabyası'nın demir kapısını kırarak içeri girdi ve 2.000 den fazla Rus'u sopa, bıçak, tüfek ve elleriyle öldürdü. Tabya büyük bir cesaret ve kahramanlıkla geri alındı. Savaş sonunda 1000'e yakın şehidimiz ve Nene Hatunun da içinde olduğu birçok yaralımız vardı.

Nene Hatun'un vatan için gece başlayan kahramanca mücadelesi, tüm düşman Erzurum'dan kovuluncaya kadar devam etti. Erzurum'un her karış toprağında cephane taşıyarak, yaralılara hemşirelik yaparak, yemek pişirerek, su dağıtarak destanlaştı. Erzurum'daki Aziziye Tabyası'nın savunulmasında kahramanca savaşarak adını tarihe yazdıran Nene Hatun Aziziye savunmasına 20 yaşlarında genç bir gelirken, küçük yaştaki oğlunu ve 3 aylık kızını evde bırakarak katılmıştı. Bu mücadeleden bir gün önce ise ağabeyi Hasan cepheden yaralı olarak gelmiş ve Nene Hatunun kollarında can vermişti.

Nene Hatun'a 1934'te çıkan Soyadı Kanunu'yla Kırkgöz soyadı verilmiştir. 1955 yılında Türk Kadınlar Birliği tarafından Yılın Annesi seçilen Nene Hatun, Türkiye'de "Yılın Annesi" unvanı verilmiş ilk kadındır. Ayrıca Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından verilmiş olan "3. Ordunun Nenesi" unvanını taşır. Kahraman Türk kadınının destanlaşmış adı olan Nene Hatun, 22 Mayıs 1955'de zatürre hastalığından dolayı 98 yaşında vefat etmiş ve kurtuluş mücadelesini verdiği Aziziye Tabyası'na defnedilmiştir.

**Berrak Bengüsü
KARGIN**

93 HARBİ

93 Harbi ya da Osmanlı-Rus Savaşı (1877-1878), Osmanlı İmparatorluğu için hem büyük bir direnişin simgesi hem de Osmanlı'nın kahramanlığını gösteren tarihi bir dönüm noktasıdır. Osmanlı ordusunun ve halkının bu dönemde gösterdiği fedakarlıklar, tarihte eşi benzeri olmayan hikayelerle doludur. Bugün, 93 Harbîni hatırlarken, bu büyük savaşın kahramanlarını ve onların Osmanlı Devleti'ne olan sadakatlerini övmek, bir vazife haline geliyor. İşte bu makale, o dönem Osmanlı'nın inancını, azmini ve kahramanlık destanlarını tarih sayfalarında bir kez daha canlandırmak üzere yazılmıştır.

1. Osmanlı'nın Onurlu Direnişi: Gazi Osman Paşa ve Plevne Savunması

93 Harbînde belki de en unutulmaz kahramanlık destanlarından biri, Plevne Savunması ile hafızalara kazınmıştır. Gazi Osman Paşa'nın komutasındaki Osmanlı askerleri, Rus ordusuna karşı öyle bir direniş sergiledi ki dünya Osmanlı'nın cesaretini hayranlıkla izledi. Osman Paşa, Plevne'yi savunurken sadece askeri bir mücadele vermedi; aynı zamanda Osmanlı ordusunun onurunu, vatan sevgisini ve fedakarlığını temsil etti.

Plevne Savunması, Osmanlı'nın askeri dehasının ve azminin simgesiydi. Osman Paşa, düşmanın sayı ve teçhizat üstünlüğüne rağmen, stratejik bir dizi planla Rusları tam dört kez püskürtmeyi başardı. Plevne halkı, Osman Paşa'nın bu destansı mücadelesine destek olmak için elinden geleni yaptı. Kadınlar yiyecek ve giyecek temin ederken, çocuklar ordunun yanında küçük işleri üstlendi. Halkın yardımı, Osmanlı'nın düşmana karşı elini güçlendirdi.

Bu büyük savunmada, Osman Paşa'nın stratejik zekası da önemli bir rol oynadı. O, askeri planlarını ustaca hayata geçirerek Osmanlı ordusunun gücünü tüm dünyaya gösterdi. Plevne Savunması o kadar etkili oldu ki, Avrupa basınında Osman Paşa'nın cesareti ve direnişi övülmekten geri kalmadı. Bu direniş, Osmanlı'nın asla teslim olmayacağını, yüzyıllar boyu süren bir imparatorluk ruhuna sahip olduğunu gösterdi.

2. Kafkasya'da Osmanlı Fedakarlığı: Dondurucu Soğukta, İnançla Savaşan Yiğitler

Osmanlı ordusu yalnızca Balkanlar'da değil, Kafkas cephesinde de büyük bir kahramanlık sergiledi. Kars, Ardahan ve Batum'da Rus ordusuna karşı kanları pahasına direnen Osmanlı askerleri, düşmanın kalabalık ordusuna karşı inanç ve azimle karşı koydu. Kafkas dağlarının dondurucu soğukunda düşmana karşı savaşan Osmanlı askerleri, şartların ne kadar zor olursa olsun teslim olmayacaklarını bir kez daha kanıtladılar. Kars'tan Ardahan'a kadar Osmanlı'nın kahraman askerleri, vatan savunmasının ne kadar kutsal olduğunu bir kez daha tarihe yazdırdı.

Kafkas Cephesi'nde Osmanlı askerleri, dondurucu soğuk ve açlıkla boğuşurken bile vatan savunmasından bir an olsun geri adım atmadılar. Her biri, Osmanlı'nın sınırlarını korumak için şehadeti göze almıştı. Bu bölgede Osmanlı'nın askeri stratejisi ve kararlılığı, Rus ordusunu büyük oranda zorladı. Osmanlı askerlerinin soğuğa ve açlığa karşı dayanıklılığı, onlara zorlu kış şartlarında bile büyük bir direnç sağladı. Osmanlı'nın bu direnişi, Kafkas Cephesi'nde adeta destanlaştı ve orada şehit düşen kahramanların hikayeleri, Osmanlı'nın vatan sevgisinin ne kadar güçlü olduğunu gösterdi.

3. Halkın Kahramanlığı: Kadınlar, Çocuklar ve Cepheye Destek Veren Osmanlı Halkı

93 Harbi sadece Osmanlı ordusunun değil, tüm Osmanlı halkının kahramanlık destanıdır. O dönemde, Osmanlı kadınları da en az askerler kadar savaşa katkıda bulundular. Cepheye savaştan askerlerin ihtiyaçlarını karşılamak için ellerinden geleni yaparak, cephe gerisinde adeta ikinci bir ordu oldular. Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar, erzak temininden yaralıların tedavisine kadar her türlü görevi üstlenerek vatan savunmasının yalnızca askerlerle sınırlı olmadığını gösterdiler.

Osmanlı kadınları, Plevne ve Kafkas cephelerine yiyecek, giyecek ve ilaç temin ederek destek sağladılar. Sadece Osmanlı ordusunu değil, halkını da desteklemek için savaştan bu kadınlar, ailelerinden, evlerinden vazgeçerek vatan için emek verdi. Onların bu fedakarlığı, Osmanlı'nın ne denli güçlü bir bağ ile birbirine kenetlendiğini gösterdi. Ayrıca, Osmanlı Devleti'nin her kesiminden insanlar cepheye katılmak için gönüllü oldular. Osmanlı halkının direnci, ordunun moralini artırdı ve düşmana karşı dimdik ayakta durmalarına yardımcı oldu.

4. Sonuç ve Osmanlı'nın Yenilmez Ruhunun Gücü

93 Harbi'nin sonunda, Osmanlı Devleti büyük bir toprak kaybına uğradı; ancak Osmanlı'nın azmi ve kahramanlığı, bu kayıpları gölgede bırakacak kadar etkileyiciydi. Ayastefanos Antlaşması ve ardından gelen Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin sınırları yeniden çizildi. Ne var ki, bu kayıplar Osmanlı'nın kahraman ruhunu asla teslim alamadı. Osmanlı ordusunun ve halkının gösterdiği direniş, yalnızca o dönemin değil, sonraki nesillerin de gurur kaynağı haline geldi.

93 Harbi, Osmanlı'nın vatan sevgisi ve özgürlüğe olan inancının sembolüdür. Plevne'den Kafkasya'ya kadar süren bu kahramanlık destanı, Osmanlı'nın yalnızca toprak bütünlüğünü değil, bir ulusun onurunu da korumak adına nasıl savaşabileceğini tüm dünyaya göstermiştir. Gazi Osman Paşa ve onun gibi nice kahraman Osmanlı askeri, tarihe adını yazdırdı. Onların gösterdiği direniş ve halkın cepheye verdiği destek, Osmanlı'nın asla teslim olmayan ruhunu her daim yaşatacaktır.

Yiğitcan Muhammet
ACAR

KADIN VE ERKEK

Arkasında yazılı kayıt bırakmış her kültürde erkek kadından daha fazla güce, kaynaklara daha fazla erişime sahip olmuştur. Kadınlar her türlü alanda dışlanmış ve kısıtlanmıştır. Erkekler altın tepsiyle sunulan her şeyi kadınlar tırnaklarıyla kazıya kazıya ulaşmıştır. Ve ne yazık ki birçok ülkede hala birçok hakka sahip olamayan kadınlar var.

İlk semavi dinlerden Yahudilikte kadın, ikinci sınıf ve erkeğin eşyası olarak görülür. Tevrat'ta kadın, şehvet veren, erkeği yok eden edem sinsi bir kimse olarak tasvir edilir. Ve kadın şu 3 adımda erkeği alçaltıcı ve kayıtsız şartsız onurunu zedeleyen bir varlık olarak tanımlanır: Tanrının insanı yarattı, sonra ademi uyuttu. Ademin kaburgasından kadını yarattı. Tanrı kadına 'çocuk doğururken sana acı çekeceğim. Ağrı çekerek doğum yapacaksın ve kocana istek duyacaksın ve seni o yönetecek' dedi. Bu durumda Kadın yaratılıştan, erkekten daha değersiz olmaz mı ya da gönderilen bu din ne kadar kadın için uygundur sormak istiyorum. Yahudilikte gerçek Yahudi erkektir. Kadın ise, erkeğin yardımcısı konumundadır.. Kadın ancak bir erkeğin eşliğinde Yahudi toplumunun üyesi olabilmektedir ve Tanrı tarafından bir Yahudi olarak kabul görmektedir. Yahudilikte erkeklerin kadınlara göre daha üstün olduğu anlayışı vardır. Bu nedenden dolayı Yahudi erkekleri kendilerini kadın olarak yaratmayan Tanrı'ya şükürde bulunmak amacıyla kadınlardan daha çok ibadet etmekle sorumludurlar.

Yahudiliğin mirasını devralan Hıristiyanlıkta kadın algısı büyük oranda Yahudilikten izler taşımaktadır. Hıristiyanlıkta kadınlar sadece erkeklerin ihtiyaçlarını karşılamak için yaratılmış bir varlık olarak tanımlanmaktadır. Hıristiyanlık görüşüne göre, kadın erkeğe muhtaç ve erkeğin kölesi olarak ona hizmet eder, aynı zamanda erkek her zaman kadının kötülüklerinden kendini korumakla mükelleftir. Incilde pek çok yerde kadın kelimesi yerine sinsi, yılan gibi kavramlar kullanılmıştır. Ayrıca rahiplere göre; erkeğin alçalmasının, gerilemesinin sebebi kadındır. Kadın düşmanlığı öyle bir noktaya gelmiştir ki, İngiltere Kralı VIII. Henry'nin düzenlediği kanuna göre, kadınlar, korsanlar ve kötü ruhların kutsal kitaba dokunması yasaktı. Her iki dinde de kadına herhangi bir hak tanınmamıştır.. İslamiyetle birlikte bu tabular yıkılmış ve sonunda kadınlar temel insanlık haklarına sahip olabilmişlerdir. Ünlü Amerikalı Tarihçi Will Durant, İslamiyet hakkında şu sözleri söylemiştir; "Kur'an'ın emirleriyle kızlar diri diri gömülme kurtuldu, kadın ve erkek eşit hukuki haklara malî özerkliğe sahip oldular. Kadınlara çalışma izni, kendi başına ticaret yapma ve mal sahibi olma hakkı verildi. Kadınlar, evin içinde bir ev eşyasıdır inancını Kur'an kaldırmıştır."Demıştır. Tüm bu haklardan öte dinler tarihinde ilk kez bir din kadını hem erkeklerle eşit görmüş hem kadına boşanma, evlilikte söz hakkı, miras hakkı ve en önemlisi eğitim hakkı tanımıştır. Tüm bu haklar Müslüman coğrafyasında 7. yüzyılda elde edilmişken, Hıristiyan ve Avrupa coğrafyasında bu haklar 18.yüzyıla kadar konuşulmaya değer bir konu olarak bile görülmemiştir.

Batı'da kadınlar 19. Yüzyıla kadar kocalarının veya babalarının mülkü olmuşlar, evlendikleri zaman ise eşlerinin izni ile anlaşma yapabilmiş ve davada taraf olabilmişlerdir. Kadınlar erkekler ile hukuki açıdan eşit görülmemiştir. Evlilik içinde tüm mal varlıkları kocasının kabul edilmiştir.. Ayrıca kadının boşanması yasaktı. Ayrılma sürecinde kocalar kadınların mülklerine el koyabilmiş ve çocukların da sahibi olarak kabul edilmiştir.

Fransız İhtilali, Sanayi İnkılabı ve Aydınlanma Devri'nden sonra kadın hakları tartışılmaya başlanmıştır. Özellikle Fransa'da fitili ateşlenen kadın devrimi günümüzde "İnsan ve Yurttaş Hakları Beyannamesi" olarak bilinen bildirgeden sonra başlamıştır. İlk çıktığında 'ERKEK VE ERKEK YURTTAŞLAR BİLDİRİSİ' olarak tanımlanan bu bildiri ilk etapta 25 yaş üstü aktif yani mal sahibi erkekler için haklar tanıyıp sonra tüm erkekler için hak tanımıştır. Bu bildirgenin eşitsizliğine karşı 1791'de İhtilalin etkisinde kalan ve öncülüğünü Olympe de Gouges'un yaptığı bir grup kadın, 'KADIN VE YURTTAŞ HAKLARI BİLDİRGESİ'ni yayımlandı. Bildirinin açıklandığı deklarasyona de Gouges : "erkekler adil olmayı ne kadar becerebiliyorsunuz? Bunu size bir kadın soruyor. En azından soru sorma hakkını verirsiniz de mi? Gerçi size benim cinsime baskı yapma hakkını kim veya ne verdi?" diyerek başlayıp bildirinin maddelerini okuyor. . Bu bildiri aslında ilk bildirinin tıpatıp aynısıydı. En büyük fark ise erkek yurttaşlar yazan yerin değiştirilip yerine kadın yazılmış olması ve 10. Madde idi.. 10. Maddede kadınların bir suç işlediğinde bir "vatandaş"olarak cezalandırılmasına rağmen diğer haklardan mahrum bırakılıp siyasi ve sosyal hayatta geri bırakılmasına tepki çekerek. " kadınların darağacına çıkma hakkı vardır, öyleyse konuşmacı kürsüsüne çıkma hakkına da sahip olmaları gerekir." demiştir. "Kadın, uyan! Haklarını tanı" diyerek de bildiriye sonlandırmıştır. Bildiri yayımlandıktan sonra Olympe de Gouges, sözde doğa kanunlarından biri olan, yönetenin erkek yönetilenin kadın olduğu kanunu karşı geldiği için idam edilmiştir. Mary Wollstonecraft ise erken dönem kadın hakları savunucularından biridir. Jean-Jacques Rousseau'nun fikirlerine karşı çıkar ve kadınların eğitim hakkını savunur. Rousseau, "Emile" adındaki kitabında Emile adındaki genç bir erkeğin eğitiminin nasıl olması gerektiğini anlatırken Emile'nin eşi için aynı eğitimi öngörmez. Çünkü Rousseau'ya göre, erkekler rasyonel vatandaş olmak için eğitilirken kadınlar erkekler için destek ve hizmet için eğitilir.

Hazır Rousseau'dan bahsetmişken Avrupa aydınlarından birkaçının kadınlar hakkındaki görüşlerinden değinmek istiyorum. Moliere, Montaigne, Shakespeare ve Fenelon kadının sosyal hayattan soyutlanmasını düşünen sözde aydınlardan sadece birkaçıydı. Ünlü Fransız düşünür Proudhon, kadının erkeğin sadece 8/27'si olduğunu iddia etmiştir. Rousseau "Çocukluğunda disipline alıştıran bir kadın itaat etmekte zorlanmaz. Kadın şikayet etmeden kocasının haksızlıklarına katlanmayı öğrenmelidir." demiştir. Ayrıca hem Rousseau hem de Montesquieu ikiyüzlülük ve diğer tüm erdemsizliğe dair özellikleri kadınlara atfeder. Hatta erkeklerin iki yüzlülüğü ve tüm kötülükleri kadınlardan öğrendiğini savunurlar. Montaigne ise kadının tek görevinin annelik ve evine bakmak olduğunu söylemiştir. Fenelon ise bu konuda daha serttir. Kızların okumaya ve bilime olan merakını suçla eş değer tutmuştur. İşte böyle arkadaşlar tarih boyunca sürekli aşağılandık sürekli kötülendik ve kısıtlandık. Evet belki zor oldu ama yine de birilerinin ödediği bedeller sayesinde bugün birçok hakka sahip olduk. Ancak ne yazık ki sistemli bu aşağılanmanın ve kısıtlanmanın etkileri halen daha silinmiş değil. Hala dünyanın her köşesinde temel haklardan yoksun kadınlar var. Ve bizler tüm kadınlar haklarına kavuşana kadar mücadeleye devam edeceğiz çünkü tüm kadınlar özgür olana kadar hiçbirimiz özgür değiliz, olamayacağız da.

VATANSEVERLİK TİMSALİ:NENE HATUN

O, sadece bir kadın değil, vatanseverliğin, cesaretin ve fedakarlığın somutlaşmış halidir. 1857 yılında Erzurum'un Pasinler ilçesindeki Çeperli Köyü'nde doğmuş; babası Hüseyin, annesi Zeliha'dır. Çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşan, kendi emeğiyle geçinen bir ailenin kızı olarak büyümüştür. O zamanlar Osmanlı Devleti'nde kırsal kesimlerde yaşayan halkın çoğu, toprağına ve hayvanlarına sıkı sıkıya bağlıydı; Nene Hatun'un ailesi de aynı değerleri taşıyan, üretken bir aileydi.

Nene Hatun 20 yaşına geldiğinde, Osmanlı coğrafyasını derinden etkileyen 93 Harbi patlak verdi. Bu savaşta Osmanlı ve Rus güçleri çarpıştıyordu ve Erzurum halkı Aziziye Tabyası'nda direniş gösteriyordu. Nene Hatun, bir kadın ve iki çocuk annesi olarak, vatani savunmak için büyük bir cesaretle eline baltasını aldı ve düşmanla savaşa katıldı. Düşünün ki, bir yandan cephedeki askerlerimize destek olmak için mücadele ederken, diğer yandan çocuklarını koruyordu. Onun cesareti, o dönemin kadınlarına ve hatta tüm Osmanlı halkına ilham kaynağı oldu. Bu kahramanlık sadece Erzurum'da değil, tüm imparatorlukta yankı buldu.

Nene Hatun'un hayatı boyunca vatanına ve ailesine bağlı bir kadın olarak yaşaması, onun karakterini anlamak için yeterlidir. O, basit bir köylü kadını olmasına rağmen, her şeyini vatani için ortaya koydu. 1954 yılında kendisine "Yılın Annesi" unvanı verilerek bu fedakarlıkları takdir edilmiştir. 1955 yılında, 98 yaşında Erzurum'da vefat ettiğinde, arkasında Türk kadınının vatan savunmasında neler başarabileceğinin bir örneğini bırakarak sonsuzluğa uğurlandı.

Onun anısını yaşatmak, vatanını seven her Türk vatandaşının boynunun borcudur. Nene Hatun, bir sembol olarak Türk tarihine kazınmış; vatanseverliği, cesareti ve fedakarlığı ile nesiller boyu unutulmayacak bir miras bırakmıştır. Bu ülkenin kadınları, Nene Hatun gibi kahramanlarımız sayesinde her zaman başı dik, cesur ve karardır. Vatan sağ olsun!

Deniz CENGİZ

NENE HATUN

Tarih her zaman kendi kahramanını çıkarır ve tarih sahnesinin unutulmazları arasına sokar. Bu bazen büyük bir imparator, bazen bir padişah, bir bakarsınız büyük bir savaşçı, bazen soylu bir ailenin soylu evladı. Bazen de hiç ismi, cismi olmayan kişileri kahraman olarak koyar tarih sahnesinin en ışıltılı yerine. Çanakkale’de Seyit Onbaşı, İstanbul surlarında Ulubatlı Hasan gibi. 1877 yılında ise Erzurum’da bir yiğit kadını tarih kahraman olarak sunmuştur tarihimizin altın sayfalarına: Nene Hatun.

93 Harbi dediğimi Osmanlı Rus Harbinde 9 Kasım gecesi Ruslar Ermeni dığalarının ihanetiyle tabyalarımıza sızmış askerlerimizi şehit etmişti. Kara haber şehre ulaştığında Hafız Osman Ayaz paşa camiinde sela okuyup herkesi tabyalara yardıma çağırmişti. Bu çağrıya ilk cevap adı Nene olsa de kendi taze gelin ve yeni anne olan Nene Hatun vermiş ve bebeğini evde kundağa sarıp “Bebem anasız kalabilir ama vatansız kalmaz.” deyip hiç düşünmeden tabyalara koşmuştu hem de en önde. Elinde baltası, gözünde öfkesi, yüreğinde vatani ve kalbinde imanı ile Allah Allah diyerek tüm Erzurum halkı ile Rusları gömmüştüler tabyanın toprağına. Bu yiğitliği ile bugün Erzurum kadının sembolü, Erzurum halkının manevi annesi olmuştur Nene Hatun. Ruhu şad olsun

Aybegüm AYDIN

KADINA ŞİDDET

2011 yılında “Kadına Yönelik Şiddetin ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi” onaylandı. İstanbul Sözleşmesi’ni esas alan 6284 sayılı kanun 2012’de kabul edildi.

İstanbul Sözleşmesi kadına yönelik erkek şiddetini önlemek konusunda en kapsayıcı tanıma sahip olmasının yanı sıra bağlayıcılığı olan ilk sözleşmesi olma önemini de taşıyor.

Türkiye’nin İstanbul Sözleşmesi ile ilişkisi AİHM’ne taşınmış bir kadın cinayeti davası ile gerçekleşti. Yıllar boyu kocasının şiddetine maruz kalan ve şikayetçi olan Nahide Opuz’u devlet korumamış, polis ve yargı kocanın Opuz ve ailesine yönelik ölüm tehditlerine karşı duyarsız kalarak Opuz ve annesinin silahlı saldırıya maruz kalması sonucu annenin ölümüne neden olmuştu. Bunun üzerine Nahide Opuz Türkiye’yi AİHM’ne şikayet etti. Opuz ve Türkiye davasında mahkeme ilk defa bir devleti kadına yönelik erkek şiddetini önlemeyerek bir kadının can kaybına sebep olmaktan dolayı suçlu buldu. Türkiye tazminata mahkum edildi.

Karar, Avrupa Konseyi’nin aile bireylerini aile içi şiddetten korumak için hazırladığı yeni bir insan hakları sözleşmesine (İstanbul S.) ilham vermiş; sözleşme Türkiye’nin öncülüğünde hazırlanmış, Türkiye’nin Avrupa Konseyi Dönem Başkanı olduğu sırada İstanbul’da imzaya açılmış ve ilk imzalayan ülke Türkiye olmuştur.

6284 sayılı kanun da yine Türkiye’den AİHM’ne taşınmış bir dava sonucunda hazırlanmıştır.

Ayşe Paşalı, 7 Aralık 2010’da Ankara’da eski eşi tarafından bıçaklanarak öldürüldükten sonra Paşalı ailesinin avukatları öldürülmesine giden süreçte devletin Paşalı’nın yaşam hakkını koruyamadığı gerekçesiyle AİHM’ne başvurdu.

Dava 2020 yılında sonuçlandı. Türk Hükümeti Paşalı’nın öldürülmesindeki sorumluluğunu kabul ederek önerilen tazminatı ödedi.

Dava sürecinde Türkiye’de koruma talep eden kişilere, yalnız kişinin beyanı esas alınarak acil durumlarda koruma sağlayan İstanbul Sözleşmesine göre oluşturulmuş 6284 sayılı Kanun 8 Mart 2012 tarihinde yasalaştı.

6284, ev içi şiddete maruz kalan kadınların şiddetten uzaklaşabilmesini ve can güvenliğini sağlayan bir tedbir kanunudur.

Peki 6284 neden önemlidir? 6284 sayılı kanun öngördüğü tedbir sistemiyle şiddeti henüz ortaya çıkmadan engellemeyi ve şiddetin ağır ve telafisi mümkün olmayan sonuçlarından korunmayı sağlar, şiddetin sebep olduğu umutsuzluk, utanç ve korkuyu yenebilmeyi ve güvenli bir şekilde hayata devam edebilmeyi mümkün kılar. 6284'e karşı olmak; kadınların, çocukların ve ev içi şiddet mağdurlarının şiddetten korunmasına ve güvenli bir şekilde hayatlarına devam edebilmesine karşı olmaktadır.

6284'ün amacı şiddet uygulayanın cezalandırılması değil, şiddete maruz kalanın en hızlı ve etkili şekilde can güvenliğinin sağlanmasıdır. Bu nedenle hızlı ve etkili şekilde alınması gereken tedbirlere ilişkin süreç, delillerin toplandığı, değerlendirildiği ve yıllarca süren ceza yargılamalarından farklıdır. Çünkü can güvenliğinin sağlanmasında günler, saatler hatta dakikalar bile hayati öneme sahiptir.

Bu kanun olmasına rağmen yaptırımlar caydırıcı değil dahası kanun uygulanmıyor bile. Kadın cinayeti ve şiddetini normalleştirip mizah malzemesi yapan şahıslar engellenemiyor ve katiller her geçen gün daha da cesaretleniyor. Çünkü bu ülkede sokak röportajında bir kesimi eleştirdiğiniz için akşamında tutuklanıp aylarca hapis cezasına çarptırılabilirsiniz ancak bir kadını takıntı yapıp onu aylarca tehdit ettiğiniz halde yine de serbest kalabilirsiniz.

Unutmayın! 6284 sayılı kanun bugün kadınları şiddete karşı koruyan tek kanun. Bu kanun tüm eksikliklerine rağmen şiddete maruz kalan kadınların şiddetten uzaklaşabilmek için ihtiyaç duydukları destek ve mekanizmaları düzenlediği için kadınlar için hayati önem taşıyor.

Bizler İran'da, Afganistan'da, Filistin'de, ülkemizde ve dünyanın her yerinde kadınlara uygulanan vahşetten kaygılıyız, öfkeliyiz ve yorulduk. Ancak kazanımlarımıza sahip çıkmaya kararlıyız. Toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanana ve kadına yönelik şiddet sona erene dek kadınların insanca yaşam hakkını elinden almaya yönelik her türlü hukuksuz elem ve kararın karşısında olacağız, kadın hakları konusunda mücadelemizi durmaksızın sürdüreceğiz. Kadınların eşitlik ve demokrasi mücadelesi; kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri durdurulana kadar.

93 HARBİ: BİR DÖNÜM NOKTASI

93 Harbi, 1877-1878 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu ile Rusya İmparatorluğu arasında gerçekleşen önemli bir savaştır. Bu savaş, yalnızca askeri bir çatışma olarak değil, aynı zamanda toplumun farklı kesimlerinde derin izler bırakan bir dönüm noktası olarak tarih sayfalarına geçmiştir.

Savaşın Sebepleri ve Başlangıcı

Savaşın temel sebeplerinden biri, Rusya'nın Balkanlar üzerindeki etkisini artırma çabasıydı. Rusya, Ortodoks Hristiyan topluluklarını koruma bahanesiyle Osmanlı topraklarına müdahale etti. Bunun yanında, Balkanlar'daki milliyetçi hareketler de Osmanlı Devleti'ne karşı bir tehdit oluşturmaktaydı. 1876'da Sırbistan ve Karadağ'ın Osmanlı'ya karşı başlattığı isyan, savaşın fitilini ateşleyen olaylardan biri oldu.

Savaşın Seyri

Savaş, 24 Nisan 1877'de Osmanlı Devleti'nin, Rusya'ya savaş ilanı ile resmen başlamıştır. Başlangıçta Osmanlı ordusu, bazı başarılar elde etse de Rusya'nın güçlü ordusu ve modern silahları karşısında geri çekilmek zorunda kaldı. Özellikle Plevne Savunması, Osmanlı askerlerinin cesaretini simgeleyen önemli bir direniş örneğidir. Gazi Osman Paşa liderliğindeki bu savunma, savaşın seyrini değiştirmekte etkili olsa da sonunda Osmanlı kuvvetleri bu cephede de geri çekilmek zorunda kaldı.

Savaşın Sonuçları ve Antlaşmalar

Savaşın sona ermesiyle birlikte 3 Ocak 1878'de imzalanan Ayastefanos Antlaşması, Osmanlı'nın Balkanlar'daki topraklarını kaybetmesine neden oldu. Bu antlaşma ile Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ bağımsızlıklarına kavuştu. Ancak, bu antlaşma, Avrupa'da büyük bir huzursuzluğa yol açtı ve daha sonra Berlin Kongresi'nde yeniden masaya yatırıldı. Berlin Antlaşması ile Osmanlı, bazı topraklarını geri almak zorunda kalmış, ancak Balkanlar'daki toprak kayıpları hız kazanmıştır.

Toplumsal Etkiler

93 Harbi, Osmanlı toplumu üzerinde derin etkiler bırakmıştır. Savaş sırasında ve sonrasında, Türk halkı büyük bir dayanışma sergileyerek, vatanlarına sahip çıkmak için seferber oldu. Bu durum, toplumsal bağların güçlenmesine ve millî bilincin artmasına zemin hazırladı. Aynı zamanda, savaşın getirdiği zorluklar, halkın günlük yaşamını da olumsuz yönde etkiledi. Maddi kayıplar, yerinden edilmeler ve mülteci krizleri, toplumda derin yaralar açtı.

Tarihi Önemi

Sonuç olarak, 93 Harbi, sadece bir askeri çatışma değil, aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş döneminin başlangıcını simgeleyen tarihi bir olaydır. Bu savaş, halkın belleklerinde derin izler bırakmış ve tarihin seyrini değiştirmiştir. Bugün, bu önemli dönemi unutmamalı ve geçmişten ders alarak geleceğimizi inşa etmeliyiz. 93 Harbi, aynı zamanda milliyetçilik akımlarının yükselişe geçtiği bir dönemde, halkların kimliklerini bulma çabasının da bir parçasıdır. Bu süreç, Balkanlar'daki etnik gruplar arasında daha fazla ayrışmaya yol açmış, yeni devletlerin doğuşunu tetiklemiştir. Geçmişimizi anlamak ve tarihsel olayların etkilerini tartışmak, bizlere daha aydınlık bir gelecek inşa etme konusunda yol gösterici olacaktır. Bu nedenle, 93 Harbi gibi önemli olayları hatırlamak ve ders çıkarmak her nesil için kritik bir sorumluluktur.

ERSİN ABİMİZE RAHMET VE MİNNETLE..

Sembol nedir, niçin bir şey birileri için zamanla bir simge bir, öz hâlini alır? Yazıya isterseniz bu soruların cevabını vererek başlayalım. Sembol ya da simge, hakkında bahsedilen şey, her ne olursa olsun, zikredildiği zaman akla en başta gelen şeydir. Bahis mevzu olunca orada ilk olarak anılan ve oraya mâl olmuş hissiyatını bizlere veren şeydir.

Nitekim, Nurettin Topçu Mâarif Mektebimizin de buranın eleğinden geçmiş kişilerin aklına kazınan birkaç simge vardır. Bu Nurettin Topçu Mektebinin kültür ve ananelerinin bir neticesi olsa gerektir. Ki bu yüzden bu kültürün de taşıyıcıları bazen maddî bazen manevî olarak unsur hâlini almıştır. Bu unsurlar Mektebimizi nevi şahsına münhasır kılan, güzide ve muazzam bir şekilde tezyin edilmiştir. Kurumla ilgili arşivler(fotoğraflar, dergiler ve gazeteler incelendiğinde) bizlere gösteriyor ki okulumuzdan geçen her bir emektârın burada bıraktığı ve çizdiği çizgiler pek ahenkli olmuştur.

Ersin Abimiz de SBL denilince akla ilk gelen isimlerden ,özlerden, birisiydi. Kendisinin ölüm haberini aldığım zaman pek müessir oldum. O benim için azmin ve tevekkülün en şedit timsallerinden birisidir. Kendisi yaşadığı zorluklara rağmen hayata sırtını dönmemiş ve okulumuza yaşam enerjisini yansıtabilmiş güzel simalardan birisiydi. Kendisinin idare ettiği kütüphaneye hatırasını yâd etmek adına isminin verilmesini çok manidar buluyorum.

Allah mekânını cennet, makâmını âli eylesin. SBL camiamızın başı sağ olsun.

ERZURUM'UN KURTULUŞU

Erzurum, 12 Mart 1918'te işgalci Rus kuvvetlerinden ve onların desteğiyle hareket eden Ermeni çetelerinden kurtarılmıştır. Bu önemli zafer, I. Dünya Savaşı'nın ardından Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girdiği dönemde halkın büyük bir direniş göstermesiyle elde edilmiştir. Erzurum halkı, milli mücadelenin temel taşlarından biri olmuş, işgale karşı örgütlenmiş ve düşmana karşı büyük bir kararlılıkla mücadele etmiştir.

Kurtuluş mücadelesi sürecinde Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) çok önemli bir rol oynamıştır. Bu kongrede Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları, Türk milletinin bağımsızlık isteğini ve vatanın bütünlüğünü koruma kararlılığını dile getirmiştir. Erzurum Kongresi, Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcı sayılan önemli adımlardan biri olarak tarihe geçmiştir.

Erzurum'un kurtuluşu, hem halkın cesareti ve birlik ruhuyla hem de kahraman Türk askerlerinin fedakarlıkları sayesinde gerçekleşmiştir. Bu olay, sadece Erzurum için değil, tüm Anadolu halkı için bir umut ve direniş örneği olmuştur. Her yıl 12 Mart günü, Erzurum'un kurtuluşu törenlerle anılarak bu zaferin önemi hatırlatılmaktadır.

Erzurum'un kurtuluşu, Türk milletinin bağımsızlık mücadelesindeki azmini ve dayanışmasını temsil eder. Bu tarihsel zafer, milli mücadelenin en önemli sembollerinden biridir ve Türk milletinin özgürlüğüne olan bağlılığını simgeler. Erzurum'un kurtuluşu, bağımsızlık mücadelesine olan inancı pekiştiren bir dönüm noktasıdır ve Türk milletinin geçmişten bugüne sürdürdüğü bağımsızlık mücadelesinin bir simgesi olarak kalmıştır.

Bu mücadele sonucunda Ermenilerin "Türkler tarafından soykırıma uğradık" sözlerinin yalan olduğu ortaya çıkmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk ve 10 Kasım

Mustafa Kemal Atatürk ve 10 Kasım: Türk Milletinin Eşsiz Lideri ve Sonsuz Minnet

Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, büyük önder ve çağdaş Türkiye'nin mimarıdır. Onun liderliği, vizyonu ve devrimleri, Türk milletinin kaderini değiştirmiş ve ülkenin bağımsızlık mücadelesini zaferle taçlandırmıştır. Her yıl 10 Kasım'da, Atatürk'ün ebediyete intikal ettiği gün, Türk milleti onu anmak ve minnetle yad etmek için bir araya gelir. Bu özel gün, yalnızca bir yas günü olmanın ötesinde, Atatürk'ün mirasına duyulan derin saygının ve bağlılığın ifadesidir.

Atatürk'ün Liderlik ve Strateji Üstünlüğü

Mustafa Kemal Atatürk, askeri dehası ve stratejik zekası ile Türk milletinin bağımsızlık mücadelesine öncülük etmiştir. 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak başlattığı Kurtuluş Savaşı, Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük konusundaki kararlılığını tüm dünyaya göstermiştir. Atatürk'ün önderliğindeki Türk ordusu, zorlu mücadeleler sonucunda büyük zaferler kazanmış ve Türk milletini esaretten kurtarmıştır. Bu zaferler, yalnızca askeri bir başarı değil, aynı zamanda bir ulusun dirilişinin ve yeniden doğuşunun simgesidir.

Atatürk'ün liderlik vasfı, yalnızca askeri alanda değil, siyasi ve sosyal alanda da kendini göstermiştir. O, ulusun kaderini değiştiren devrimler gerçekleştirmiş, eğitim, hukuk, ekonomi ve kültür alanlarında köklü değişiklikler yapmıştır. Atatürk'ün devrimleri, Türkiye'nin çağdaş ve modern bir devlet olarak dünya sahnesinde yer almasını sağlamıştır.

Devrimci ve Yenilikçi Ruh

Atatürk, devrimci bir lider olarak Türk milletine ışık tutmuş ve geleceğe yön vermiştir. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte gerçekleştirilen reformlar, Türk toplumunu çağdaş dünyaya entegre etmeyi amaçlamıştır. Eğitim alanında yapılan reformlarla, genç nesillerin bilim ve akıl ışığında yetişmesi hedeflenmiştir. Atatürk'ün "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir" sözü, onun bilime ve akla verdiği önemi en güzel şekilde ifade eder. Bu anlayış, bugün de Türkiye'nin eğitim sistemine yön vermekte ve genç nesilleri geleceğe hazırlamaktadır.

Kadın Hakları ve Toplumsal Eşitlik

Atatürk, kadın hakları konusundaki duyarlılığı ve yaptığı reformlarla, Türk kadınlarını toplumsal hayatta aktif birer birey olarak kabul etmiş ve onları eşit bireyler olarak tanımıştır. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınması, o dönemin dünya standartlarının bile önünde yer almıştır. Atatürk'ün bu konudaki ileri görüşlülüğü, Türk kadınlarının sosyal, ekonomik ve siyasi hayatta daha güçlü ve etkin bir şekilde yer almasını sağlamıştır. Bu, aynı zamanda toplumsal gelişimin ve modernleşmenin de önemli bir göstergesidir.

Bilime ve Eğitime Verilen Önem

Atatürk'ün en büyük hedeflerinden biri, Türk milletinin eğitim seviyesini yükseltmek ve bilime dayalı bir toplum oluşturmaktır. Üniversitelerin kurulması, yeni eğitim programlarının geliştirilmesi ve köy enstitülerinin açılması, onun eğitim alanında yaptığı önemli reformlardandır. Atatürk, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamayı ve her bireyin çağdaş eğitim olanaklarından faydalanmasını hedeflemiştir. Bu vizyon, Türkiye'nin bugün eğitimde geldiği noktayı anlamak için önemlidir.

10 Kasım: Minnet ve Özlemlerle Anma Günü

Her yıl 10 Kasım'da, saat 09:05'te Türkiye genelinde hayat durur ve milyonlarca insan Atatürk'ü anmak için saygı duruşunda bulunur. Bu an, milletin Atatürk'e duyduğu derin saygının ve onun mirasına sahip çıkma kararlılığının en güzel ifadesidir. Anıtkabir ziyaretleri, Atatürk büstlerine çiçek bırakma törenleri ve ülke genelinde düzenlenen anma etkinlikleri, Türk milletinin Atatürk'e olan sevgi ve bağlılığını yansıtır.

10 Kasım, yalnızca Atatürk'ü anmanın değil, aynı zamanda onun bize bıraktığı değerlere sahip çıkmanın ve bu değerleri gelecek nesillere aktarmanın bir günüdür. Atatürk'ün "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır; fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır" sözü, onun mirasına sahip çıkma ve onu yaşatma sorumluluğumuzu hatırlatır.

Atatürk'ün Ebedi Mirası

Atatürk'ün mirası, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığı ve modernleşmesi ile sınırlı değildir. O, aynı zamanda evrensel değerleri savunan bir liderdir. Barış, özgürlük, eşitlik ve insan hakları konusundaki görüşleri, bugün de tüm dünyada takdirle anılmakta ve örnek alınmaktadır. Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibi, barışın ve insan haklarının evrensel değerler olduğunu vurgular.

Atatürk'ün vizyonu ve idealleri, Türk milletinin yolunu aydınlatmaya devam ediyor. Genç nesiller, onun gösterdiği yolda ilerlemeye kararlıdır. Atatürk, gençlere olan güvenini ve onlara verdiği önemi her fırsatta dile getirmiştir. "Ey Türk gençliği!" hitabıyla başlayan Gençliğe Hitabe, gençlerin sorumluluklarını ve ülkenin geleceğini emanet ettikleri bir rehber niteliğindedir.

Sonuç: Atatürk ve Türk Milleti

Mustafa Kemal Atatürk, Türk milletinin kalbinde yaşayan bir efsanedir. Onun azmi, kararlılığı ve vizyonu, Türkiye Cumhuriyeti'nin bugünkü güçlü ve modern yapısının temelini oluşturur. 10 Kasım, Atatürk'ü anmanın ve onun mirasına sahip çıkmanın bir günüdür. Atatürk'ün idealleri ve değerleri, Türk milletinin geleceğe umutla bakmasını sağlayan bir ışık olarak parlamaktadır.

Türk milleti olarak, Atatürk'e olan sevgi ve bağlılığımızı her fırsatta dile getirmeli ve onun bize bıraktığı mirasa sahip çıkmalıyız. Atatürk'ün idealleri doğrultusunda çalışarak, Türkiye'yi daha aydınlık ve çağdaş bir geleceğe taşıma sorumluluğumuzu unutmamalıyız. O, sadece bir lider değil, aynı zamanda bir milletin kaderini değiştiren ve ona yol gösteren bir ışık kaynağıdır. Atatürk'ün mirası, her Türk vatandaşının kalbinde yaşamaya devam ediyor ve edecek.

Ümit URUN

Cumhuriyet Dönemi Kadın

Cephede ve cephe gerisinde hem analık hem eşlik ve hem de vatandaşlık görevini, hiç birini diğerine tercih etmeksizin, yüz akı ile gerçekleştiren Türk kadını, sadece yarının Türkiye'sinde değil, tüm dünyada kadın için, kadın hakları için verilebilecek mücadelenin en kutsal ve en ihtişamlısını vermekteydi.

Mustafa Kemal bu konuyu yurt içinde ve yurt dışında Türk kadınına gerçek kişiliğiyle tanıtılması biçiminde ele almıştır. Çünkü Atatürk, bu meselede dünya kamuoyunun Türk kadınına yanlış tanıdığına inanmaktaydı.

Atatürk 1923 yılında yaptığı bir konuşmada şöyle demektedir: "... bizim sosyal toplumumuzun başarısızlığının sebebi, kadınlarımıza karşı gösterdiğimiz ilgisizlikten ileri gelmektedir. Yaşamak demek faaliyet demektir. Bundan dolayı bir sosyal toplumun bir organı faaliyette bulunurken, diğer bir organı işlemezse o sosyal toplum felçlidir." Atatürk'ün dediklerinin ne denli içten olduğu 1924 yılında kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile anlaşılacaktır. Bu kanun ile kadının da erkekle birlikte öğrenme imkanlarından eşit olarak yararlanması sağlanmıştır. Ki bu hak için pek çok ülkede kadınlar mücadele etmek durumunda kalmış ve 1924 tarihinde pek çok büyük ülkede bu hak henüz kadınlara verilmiş değildir.

Atatürk 1925 yılının Ağustos ayında yaptığı bir konuşmada: "bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan mürekkeptir.

Kâbil midir ki bir kitlenin bir parçasını terakki ettirelim. Diğerini müsamaha edelim de kitlenin heyet-i umumiyesi mazhar-ı terakki olabilsin? Mümkün müdür ki, bir camianın yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça diğer bir kısmı semalara yükselebilsin?" diyerek görüşlerini dile getirmiştir. Bu yaklaşımdır ki Atatürk, teokratik devlet yapısından, ataerkil aile düzeninden edindikleri mirasla softlaşan pek çok muhalife rağmen Türk kadınına, hak ettikleri yasaları Medeni Kanunla verebilmiştir.

Cumhuriyet devrinin en etkin kanunlarından biri olan ve 1926 yılında kabul edilen Medeni Kanun, Türk kadınları ile ilgili olarak şu hükümleri taşıyordu:

***Daha önce birden fazla kadınla evlenebilen erkek, bundan böyle bir tek kadınla karşılıklı rıza ve yasal yetkili önünde evlenmek durumundaydı.

***Aile kurumunun tek taraflı olarak feshi kaldırılıp kadına da kocasını boşayabilme hakkı tanınıyordu.

***Evlenmede kadın ve erkeğe yaş sınırı konuluyordu. Kadın, kendisi daha çocukken, çocuk bakma durumundan kurtulmuş oluyordu.

Eğitim ve hukuktaki bu hakların yanı sıra kadınlar, siyasi hayatta da var olma mücadelesine girişmiş olup, ilk kez 1923'te ilk kadın partisi olarak bilinen 'Kadınlar Halk Fırkası'nı, Nezihe Muhiddin'in başkanlığında kurmak istemişlerdir. Kadınlara oy hakkı tanınmadığı için parti girişimi ancak dernekleşme ile sonuçlanmıştır.

Kadına siyasetin kapısını aralayan ilk adımlardan biri olan 5 Aralık 1934'te dönemin Başbakanı İsmet İnönü'nün 1924 tarihli Teşkilât-ı

Esasiye Kanunu'nun 10 ve 11. maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifinin kabul edilmesiyle milletvekili seçme ve seçilme hakkını kazandılar. Kanun'da yapılan değişiklikle kadın-erkek her Türk'ün seçme yaşı 22, seçilme yaşı 30 olarak belirlendi. Siyasal haklar bakımından kadın erkeği aynı konuma getiren bu kanun ile Türkiye'nin daha demokratik bir görünüme kavuşması ve siyasal katılımın boyutlarının genişletilmesi gibi amaçların ağırlık taşıdığını söylemek mümkündür.

93 Harbi: Bir Dönüm Noktası

93 Harbi, 1877-1878 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu ile Rusya İmparatorluğu arasında gerçekleşen önemli bir savaştır. Bu savaş, sadece askeri bir çatışma değil, aynı zamanda toplumun farklı kesimlerinde derin izler bırakan bir dönüm noktasıdır. Savaşın temel sebeplerinden biri, Rusya'nın Balkanlar üzerindeki etkisini arttırma çabasıydı. Osmanlı Devleti ise, toprak bütünlüğünü koruma mücadelesi veriyordu. Savaşın başlangıcı hem askeri hem de siyasi alanda büyük değişimlere yol açtı. Türk halkı, bu süreçte büyük bir dayanışma sergileyerek, vatanlarına sahip çıkmak için savaşa katıldı.

93 Harbi, Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşme çabalarının da hız kazandığı bir dönemde gerçekleşti. Savaş sonrası imzalanan Berlin Antlaşması, Osmanlı'nın Balkanlar'daki toprak kayıplarını hızlandırdı ve birçok etnik grubun bağımsızlık arayışlarını tetikledi. Bu durum, bölgedeki ulusal kimliklerin şekillenmesine ve milliyetçi hareketlerin güçlenmesine zemin hazırladı.

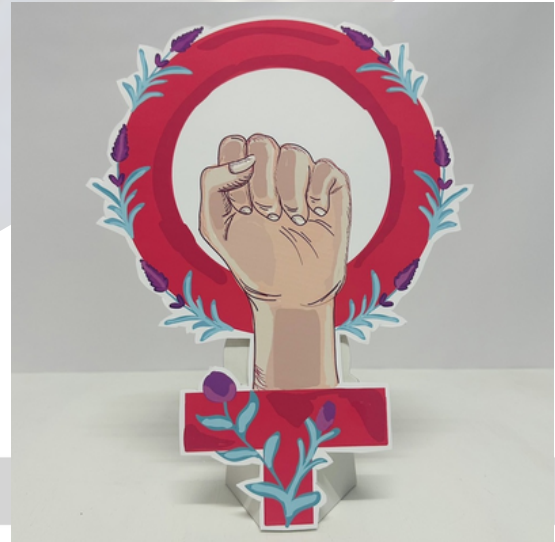
Sonuç olarak, 93 Harbi, sadece bir askeri çatışma değil, aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş döneminin başlangıcını simgeleyen tarihi bir olaydır. Bu savaş, halkın belleklerinde derin izler bırakmış ve tarihin seyrini değiştirmiştir. Bizler, bu önemli dönemi unutmamalı ve geçmişten ders alarak geleceğimizi inşa etmeliyiz.

HAKKANİYET

Aslında ben İslamiyet öncesi Türk kadını temalı bir yazı yazacaktım ama son yaşananlar bu fikrimi değiştirdi. Çünkü 2.000 yıl önce yaşamış güçlü, el üstünde tutulan, şanlı Türk kadını bugün bu vahşeti görüp de kendisinden bahsetmenin lüzumsuz olduğunu söylerdi ve o kadın sözlerini şunları eklerdi:

Biz ki uçsuz bucaksız bozkırdı zaferden zafere koşan Türk halkı yüzyıllarca kadın ve erkeğin arasında hiçbir cinsiyet farkının görülmediği, insanın insan olmasıyla değerli gören, doğuştan gelen fiziksel ve ruhsal farklılıklar açısından her ikisine de görev ve sorumluluklar yükleyen töremiz sayesinde büyük bir ahenk içinde yaşadık. Biz aile içerisindeki sorumluluklarımızın yanı sıra ticari ve yönetim alanında etkili görevler üstlendik. Hem kendimizi hem de ülkemizi korumak adına çocukluktan itibaren bir asker olarak yetiştirilip zaman zaman savaşlarda ülkemizi koruduk. Toylarda, Şenliklerde uzlaştırıcı bir rol oynadık. Eşlerimiz öldüğünde veya savaşta olduğunda biz yönetime geçtik, ailemizin geçimini üstlendik. Biz anneler gelecekte kağanlığı Yönetecek çocukları yetiştirmekten gurur duyduk. Kahraman oğullarımızla, dedelerimizle gurur duyduk. Ve asıl biz her zaman bir Türk kadını olmaktan gurur duyduk ama gözüm yaşlı ve içim buruk çünkü her daim fedakarlıklarıyla, merhametiyle değeri hak eden Türk kadınına ne oldu? Şimdi söyleyin yaşadığınız coğrafyayı bile ana diyen siz neden analarınızı canını yakar, canını alır oldunuz? Size ne oldu da kültürünüzle ve dininizle birçok hak tanınan kadının haklarını görmezden geldiniz? Size ne oldu da sokakta yardım çığlıkları atan kız kardeşlerinizi, anneleri için çırpınıp duran çocukların seslerini duymadınız? Size ne oldu da annelerinize, kız kardeşlerinize vahşice öldürülmeyi hak gördünüz ve onları vahşice katleden katillere sempati duydunuz? Haydi! Söyleyin siz ki insanoğlunun en merhametlisi Hz. Muhammed'in ümmeti size ne oldu da gencecik kızlarınıza ölümü reva gördünüz, onlara merhamet etmediniz.

Biz ki kadınlara ve kız çocuklarına önem veren, onları geleceğimizin teminatı olarak görüp iyi yetiştirilmelerini ve her hakka sahip olmalarını sağladık. Biz kadın ve erkeği birbirinin tamamlayıcısı olarak görürdük. Biz ki anne ailenin direğidir deyip annelerimize hep büyük bir minnet ve saygı duyduk ama şu anda var olanın aksine hiçbir anne kızı sanki dirilecekmişçesine kızının adını feryat etmemeli, hiçbir annenin önüne çocuğunun parçalanmış bedeni atılmamalı, hiçbir anneye kızının intihar ederek öldüğü yalanı söylenmemeli, hiçbir anne çocuğu için daha kolay bir ölüm dilememeli, Hiçbir anneye çocuğunun ölümü katilin madde bağımlılığı, takıntılık, delilik kisvesi altında anlatılmamalıdır ve hiçbir anneye kızın orada ne yapıyormuş, o saatte neden oradaymış, o adamla ne işi varmış? Denmemeli çünkü bunlar kızı vahşice katledilmiş bir anneyi denilecek son sözler bile değil. Ve bana bunları söyleyen o kıymetli kadına; kadının böyle vahşice öldürülüp aşağılandığı, yok sayıldığı, yaşama hakkının fütursuzca elinden alındığı bu çağda yaşamaktan son derece utanç duyan ben sadece Mina Urgan'ın şu sözlerini söyledim. "Bu çağ da yetişiyor, bu çağ da nefes alıyor, bu çağda yaşamak için çabalıyorum fakat bu çağa ait değilim bu çağa ayak uyduramıyorum." Son olarak Victor Hugo'nun şu sözünü sizlerle paylaşmak istiyorum. "Kadınların saygı gördükleri yerde ilahi güçler mutludur; kadınların hor görüldükleri yerde Tanrı'ya dua etmek bir işe yaramaz." Ama siz yine de dua edin, ümit edin ve güçlü kalın.

Hatice TOPÇU

1916 Rus İşgalı ve Erzurum'un Stratejik Konumunun Önemi

Erzurum'un Stratejik Konumu ve Önemi

Erzurum, Doğu Anadolu'nun en önemli şehirlerinden biri olup, hem coğrafi hem de askeri açıdan stratejik bir konuma sahiptir. Şehir, tarih boyunca Anadolu'nun doğusunu kontrol eden ana kapılardan biri olarak kabul edilmiştir. Erzurum, özellikle Osmanlı İmparatorluğu döneminde, doğu sınırlarının savunulmasında kilit bir rol oynamıştır.

1. Coğrafi Konum:

Erzurum, yüksek rakımlı, dağlık bir bölgede yer alır ve önemli ticaret ve ulaşım yollarının kesiştiği bir noktadadır. Şehir, doğu ve batı arasındaki geçiş yollarını kontrol eden önemli bir merkezdir.

Erzurum, özellikle Kafkasya ve İran ile olan bağlantısı nedeniyle hem Osmanlı hem de Rusya açısından kritik bir noktadır. Şehir, Karadeniz kıyılarına yakınlığı ve Kafkasya'ya açılan kapı olması nedeniyle, bölgedeki güç dengesi açısından büyük bir öneme sahiptir.

Erzurum'un savunması için doğal engeller olan dağlar, şehir için avantaj sağlayan bir unsur olsa da işgalci güçlerin bu stratejik yüksekliği ele geçirmesi durumunda savunmayı zayıflatan bir etken haline gelmiştir.

2. Askeri Önemi:

Osmanlı İmparatorluğu için Erzurum, doğu sınırlarını koruyan bir kale niteliğindedir. Şehir, Osmanlı'nın Kafkasya ve İran üzerindeki hakimiyetini pekiştiren bir üs olarak görülüyordu.

19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu, Kafkasya bölgesinde Rusya ile sık sık karşı karşıya gelmiştir. Bu bağlamda, Erzurum'un kaybedilmesi, doğu sınırının güvenliğinin tehlikeye düşmesi anlamına geliyordu.

Erzurum, ayrıca bölgedeki askeri lojistik ve sevkiyat açısından önemli bir üs olarak kullanılmıştır. Askeri malzemelerin ve birliklerin sevk edilmesi, şehrin doğu cephelerinde etkin bir savaş yürütülmesi için hayati önem taşıyordu.

1916 Rus İşgali

1. Rus İlerlemesi ve Şehrin Düşmesi:

1914'te I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Osmanlı İmparatorluğu, Rus İmparatorluğu'na karşı Kafkas Cephesi'nde mücadele etmeye başladı. Ancak Osmanlı, özellikle Sarıkamış Harekâtı'nda ağır kayıplar verdi ve Doğu Anadolu'daki savunma hattı ciddi şekilde zayıfladı.

1915 yılına gelindiğinde Rus ordusu, Doğu Anadolu'ya doğru ilerlemeye başlamış ve Osmanlı'nın geri çekilmesiyle önemli bir direniş noktası olarak Erzurum hedef haline gelmiştir.

16 Şubat 1916'da, Rus kuvvetleri Erzurum'u ele geçirmiştir. Ruslar, şehri ele geçirmek için büyük bir askeri harekât düzenlemiş ve Osmanlı'nın savunma hatlarını aşarak şehri işgal etmişlerdir. Bu işgal, Osmanlı için doğu cephesindeki en büyük kayıplardan biri olmuştur.

2. Erzurum'un Düşüşünün Sonuçları:

Erzurum'un Rus işgaline girmesi, Osmanlı'nın doğu sınırlarında ciddi bir zayıflama yaratmıştır. Şehrin kaybedilmesi, Osmanlı'nın doğudaki savunma hattının çöktüğünün bir göstergesi olmuştur. Bu, bölgedeki askeri ve siyasi durumu ciddi şekilde etkilemiştir.

Erzurum'un kaybedilmesi, sadece askeri bir yenilgi değil, aynı zamanda Osmanlı'nın moralini de ciddi şekilde zedeleyen bir olay olmuştur. Şehrin düşmesi, doğu Anadolu'da Rus ilerlemesini kolaylaştırmış ve Kafkasya'dan gelen Rus kuvvetleri için stratejik bir avantaj sağlamıştır.

Rus işgali altında kalan Erzurum'da halk büyük bir sıkıntı çekmiştir. İşgal sürecinde şehirde yaşanan ekonomik ve sosyal çöküş, halkın zor koşullar altında yaşamasına neden olmuştur. Göçler ve yerinden edilmeler, işgal sürecinde şehrin demografik yapısını değiştirmiştir.

3. Rusların Askeri Planları ve Erzurum'un Önemi:

Rus İmparatorluğu, Erzurum'u ele geçirerek Osmanlı'ya karşı stratejik bir üstünlük kazanmayı amaçlamıştır. Rusların amacı, Kafkasya'dan Anadolu'ya sarkarak Osmanlı'nın doğu topraklarını kontrol altına almak ve bölgedeki stratejik noktaları ele geçirmektir.

Erzurum, Rusya'nın Kafkasya üzerindeki hâkimiyetini pekiştirmek ve doğu Anadolu'daki Osmanlı varlığını zayıflatmak için önemli bir hedefti. Rusların bu stratejik hamlesi, savaşın Kafkasya ve doğu cephesindeki gidişatını ciddi şekilde etkilemiştir.

Erzurum'un Kurtuluşu İçin Hazırlık ve Direniş

1. Kurtuluş İçin Yapılan Hazırlıklar:

1917 yılında Rusya'da gerçekleşen Bolşevik Devrimi, Rus ordusunun savaştan çekilmesine yol açtı. Bu gelişme, Osmanlı için bir fırsat doğurdu ve doğu cephesinde toparlanma süreci başladı.

Erzurum'un geri alınması için Osmanlı kuvvetleri, 3. Ordu öncülüğünde harekete geçti. Bu süreçte yerel halkın direnişi ve Kuvâ-yi Milliye hareketleri de önemli rol oynadı.

2. Erzurum'un Kurtuluşu ve Sonuçları:

Erzurum, 12 Mart 1918'de Osmanlı kuvvetleri tarafından işgalden kurtarıldı. Rusların çekilmesi ve Osmanlı'nın başarılı harekâtı, şehrin yeniden Osmanlı hâkimiyetine girmesini sağladı.

Kurtuluş, bölgedeki halk için büyük bir moral kaynağı oldu ve Doğu Anadolu'daki Osmanlı direnişini güçlendirdi.

Erzurum'un kurtuluşu, Milli Mücadele döneminde de önemli bir sembol haline geldi ve bölgedeki kurtuluş hareketlerinin merkezlerinden biri olarak tarihi önem kazandı.

Sonuç: Erzurum'un 1916'daki Rus işgali, şehrin stratejik konumunun bir sonucudur. Coğrafi ve askeri olarak kritik bir noktada bulunan Erzurum, hem Osmanlı hem de Rusya için stratejik bir öneme sahipti. Şehrin Ruslar tarafından işgal edilmesi, Doğu Anadolu'daki güç dengesini değiştirmiş ve Osmanlı'nın doğu sınırlarını tehdit etmiştir. Ancak 1918'deki kurtuluş süreci, bölgedeki Türk direnişini ve bağımsızlık mücadelesini güçlendiren bir dönüm noktası olmuştur.

ÇANAKKALE ZAFERİ

Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşında dokuz ayrı cephede savaşımıştır.

- Çanakkale cephesi,
- Doğu(Kafkas) cephesi,
- Galiçya(Lehistan) cephesi,
- Romanya cephesi,
- Makedonya cephesi,
- Yemen-Hicaz(Arabistan) cephesi,
- Sina-Filistin cephesi,
- Irak cephesi,
- Suriye cephesi.

I. Dünya Savaşı sırasında 1915-1916 yılları arasında Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı İmparatorluğu ile İtilaf Devletleri arasında yapılan deniz ve kara muharebeleridir Birinci Dünya Savaşı'nın başında Çanakkale Boğazı büyük bir önem kazanmıştı. Boğaz açılabilirse Rusya dünya kaynaklarından ve müttefiklerin yardımlarından faydalanabilecek, Türk Ordusu savaş dışı kalacak, İttifak Bloku'na güneyden yapılacak bir taarruz ile harbin kısa sürede sonuçlandırılması mümkün olabilecekti. Dünyanın en güçlü donanmasına sahip İngilizler Çanakkale'den zorlanmadan geçebilecekleri inancında idiler. İngiltere Deniz Bakanı Churchill, donanmanın Boğaz'dan zorla geçerek İstanbul'a ulaşmasının fikir babası idi. Bir iki yıl önce Balkan Devletlerine kolayca yenilen bir ülke olan Osmanlı Devletinin hemen teslim olacağını düşünüyorlardı.

İtilaf Devletleri; Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'u alarak İstanbul ve Çanakkale boğazlarının kontrolünü ele geçirmek, Rusya ile güvenli bir erzak tedarik ve askeri ikmal yolu açmak, başkent İstanbul'u zapt etmek suretiyle Almanya'nın müttefiklerinden birini savaş dışı bırakarak İttifak Devletleri'ni zayıflatma amaçları ile ilk hedef olarak Çanakkale Boğazı'nı seçmişlerdir. Ancak saldırıları başarısız olmuş ve geri çekilmek zorunda kalmışlardır. Kara ve deniz savaşı sonucunda iki taraf da çok ağır kayıplar vermiştir. 18 Mart, Nusrat Mayın Gemisi'nin tarihe geçtiği, Boğaz'ın başarıyla savunulduğu ve istila orduları genelkurmaylarının Çanakkale'nin "geçilmez" olduğunu kabul ettikleri gündür. Bu savaş, iyi savaştan, fedakâr komutanlar ve askerlerin savaşıdır

Balkan Savaşları sonrasında Osmanlı Devleti'nin geniş topraklarının nasıl paylaşılacağı sorunu ortaya çıkmıştı. Balkan faciasından 2 sene sonra çanakkale destanı yazılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu, Balkan topraklarını toplam 24 gün içerisinde terk etmek zorunda kalmıştı. Elinde sadece Gelibolu Yarımadası vardı. "İkinci olarak, Osmanlı İmparatorluğu 1683 tarihinden itibaren hep gerilemişti. Hiç taarruz yapamamıştı. Çanakkale Savaşı'nda ise dönemin büyük devletlerini topraklarından attı, yaptığı taarruzlarda başarı elde etti. Bu, tabii, moralini çok yükseltti."

Ancak Çanakkale, Osmanlı ordusunun bir zaferi olmasının ötesinde modern Türkiye'nin tarihi açısından da önemli bir yerde duruyor.

Zira, buradaki komutanlar daha sonra Kurtuluş Savaşı'nda da savaştı ve ardından modern Türkiye'nin kurulmasında başrolü oynadılar.

Atatürk, sadece Çanakkale Zaferi 'ni ve kurtuluş savaşını kazanan komutan değil 1. Dünya savaşını tek başına bitiren ve onu kazanan muzaffer zafer komutandır. Türk tarihinin en büyük zaferlerinden biridir. Türklüğün ve büyük Türkistan coğrafyasının geleceğini kurtarmış olan bir savaştır. Deniz ve kara savaşları olarak 2 farklı planda yapılmış savaşlardır. 3 Kasım 1915 savaşın denizdeki başlangıç tarihidir. 2 ay kadar sürmüştür. 1 ay boyunca uzun menzilli bombalarla boğaz ve tabyalar bombalamıştır. İngilizler devasa savaş gemileriyle boğazdan 2 gün içinde geçmeyi düşünüyorlardı. Fakat hem atılan toplarla hem de döşenen mayınlarla Çanakkale geçilmez oldu. Büyük boğaz hareketinde zafer, tabyalarımızdaki Türk topçuları ve boğazın kalbine ustaca döşenen mayın hatları sayesinde Türklerin oldu. Kazanılan bu zaferde, çelik zırhlara bürünmüş, her yönüyle teknik üstünlüğe sahip armadaya karşı, tabyalarda can siperane mücadele veren Seyit Onbaşı gibi kahraman topçularımızın şahsında görev yapan tüm topçularımızın, boğaz kıyılarına yerleştirilen gizli obüs bataryalarının, mayınların ve nihayet Türk askerinin savaş kabiliyetinin büyük payı vardır.

Müttefik donanma yedi saat süren deniz savaşında ağır bir yenilgiye uğradı ve güçlerinin üçte birini kaybetti. Üç muharebe gemisi battı. Dört gemisi muharebe edemeyecek şekilde ağır yara aldı. Mayından temizlenmiş olduğu sanılan alanda, gemi ve personel kayıplarının birbirini izlemesi üzerine Amiral Robeck, tüm donanmayı geri çekti. Büyük bir fiyaskoya uğrayan, zamanın en görkemli ve iddialı donanması, Türk ileri mayın hatlarına bile ulaşmadan savaş alanını terk etmek zorunda kalmıştı. 18 Mart Zaferi, Türk topçusu ve Nusret mayın gemisi sayesinde kazanılmıştır.

Amaçlarına denizden ulaşamayacaklarını anlayan itilaf devletleri bu kez gelibolu yarımadasına karadan asker çıkararak kara savaşlarını başlatmış oldu. M. Kemal 'in, "ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum" diye tarihe geçen sözü ve ona anafartalar kahramanı unvanını kazandıran bu savaşta Türkiye tarihinde ilk defa 1 milyonluk orduyu toparlamıştır. Büyük şehitler verilmiştir. Metrekareye 6000 merminin düştüğü büyük cenk savaşıdır. Kuzey grubunda Esat Paşa ve müstahkem ekibinde Cevat Paşa gibi komutanların da önemli rolleri olmuştur. 18 Mart için İstanbul 'u kurtaran kişi Cevat Paşadır ama kara muharebeleri aşamasında da yine İstanbul 'u kurtaran kişi M. Kemal'dir. Okullar mezun vermedi. Analar çocuklarına, çocuklar babalarına, kadınlar eşlerine kavuşamadı. 57. alayın tamamı şehit olmuştur.

Hepsini rahmetle anıyoruz.M. Kemal'in dilinden ' '57 .alay mukaddes vatan toprakları için canlarını seve seve verdi. Çanakkale Savaşının kaderini değiştirdi.Kara savaşlarına katılan ilk birlik 57.alaydır.Bu alay vatan sevgisinin ne olduğunu insanlara göstermiştir.Bu kahraman alayı hayranlık rahmet ve minnetle anıyorum." demiştir.Bütün anadolunun tek yürek olarak cepheye koştuğu savaştır.Dönemin ABD büyükelçisi ' 'bu kaybedilen 12 geminin yerine hemen aynı şartlarda 12 gemi daha gönderseydiniz de yine türkleri yenemezsiniz, yine Türkler aynı direnişi gösterirdi" demiştir.Osmanlı imparatorluğunda da uzun yıllar süren gerilemeyi durduran büyük bir zafer kazanan Türkiye ve Türklük şuurunun bilincinin yerleşmesine neden olan T.C. nin önsözünü oluşturmuştur.Çünkü Türk istiklal savaşının çekirdek kadrosu Çanakkale'de oluşturulmuştur.

Türk askerinin kahramanlık destanları yarattığı ve ölüm-kalım savaşı verdiği Çanakkale Savaşı sonunda, İtilaf Devletleri ne denizden ne de karadan boğazı açamayarak yenilgilerini kabul etmiş, zaferi Türk süngülerine teslim etmek suretiyle 20 Aralık 1915'te Arıburnu ve Anafarta'dan, 9 Ocak 1916'da da Seddülbahir kesiminden çekilmişlerdir.

M.Kemal biyolojik olarak Selanik doğumludur .Fakat tarih önünde doğum yeri Çanakkaledir. Çanakkale'de Atatürk 'ü yok sayıp Liman Van Senders'e kahramanlık yükleyenler unutmasınlar ki bu topraklarda M.Kemal hiç yenilmedi hiç yenilmeyecek. İngiliz harp tarihi yazarlarından General Oglander, Çanakkale Savaşı ile ilgili yazdığı eserinde, Yarbay Mustafa Kemal'in müdahalesiyle ilgili yazısının sonunu şöyle bağlamaktadır. "19 ncu Tümen Komutanı Yarbay Mustafa Kemal'in 25 Nisan 1915'te Arıburnu civarındaki durumu derhal kavramış olmaları ve inisiyatifini kullanarak 57 nci Alay'la yaptığı taarruz, Çanakkale Muharebesi'nin sonucunu tayin etmiştir. Bir tümen komutanının üç ayrı yerde, kendi inisiyatifi ile giriştiği hareketler sonucu bir savaşın ve hatta bir ulusun kaderini değiştirecek yücelikte bir zafer kazandığı tarihte pek az görülür."

Çanakkale Zaferinin Türk Ulusu'na en büyük armağanı, kuşkusuz M.Kemal ATATÜRK'dür. Çanakkale Zaferi, Balkan Savaşlarıyla içte ve dışta sarsılmış olan devlet prestijini kurtarıp güçlendirmiştir. Çökmekte olan Osmanlı İmparatorluğu içinde Türk ulusunun hala gücünü ve dinamizmini koruduğunu göstermiştir. Çanakkale Savaşı, Kurtuluş Savaşı'nın öncüsü ve başlangıcı olmuştur. Çanakkale Savaşı, sömürgelerinde İngiltere ve Fransa'nın askeri ve siyasi prestijini sarsmış, sömürgelerde bağımsızlık ve özgürlük akımının doğmasına neden olmuştur. Avustralya ve Yeni Zelandalılarının milli bilinçlerinin oluşmasında etken olmuştur.

ÇANAKKALE DESTANINI YARATAN BAŞTA BÜYÜK ÖNDER GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK OLMAK ÜZERE, TÜM ŞEHİT VE GAZİLERİMİZİ RAHMET VE SAYGIYLA ANIYORUZ.

KAVAKLI®

YAPI MALZEMELERİ

Yıl
9

VAKANÜVİST

tarih dergisi

Sayı
56

